

Nyckel till arterna i släktet flätmosser *Hypnum*

1. Stammens yttersta lager bestående av tjockväggiga celler. Bashörnsgrupper till större delen bestående av små och ofta tjockväggiga celler som ibland gradvis blir större, tunnväggiga och utvidgade mot gruppens bas. Samkönade eller skildkönade arter, aldrig med dvärghannar. Små till medelstora arter, skott 2–10 cm långa 2
- Stam med hyalodermis av uppblåsta, tunnväggiga celler. Bashörnsgrupper till större delen bestående av ett varierande antal tunnväggiga och uppblåsta celler. Skildkönade arter med dvärghanner. Småvuxna arter, skott 2–6 cm långa. Nästan enbart i Norrland 11

Key to the genus *Hypnum*

1. Cells of stem epidermis incrassate. Alar groups consisting mainly of small and often incrassate cells, occasionally gradually dilated and thin-walled towards base of group. Autoicous or dioicous, never with dwarf males. Small or medium-sized species, shoots 2–10 cm long 2
- Stem with outer hyalodermis consisting of inflated, thin-walled cells. Alar groups consisting mainly of a varying number of inflated, thin-walled cells. Dioicous, with dwarf males. Small species, shoots 2–6 cm long. Almost exclusively in northern Sweden 11

2. Bashörnsgruppernas basala celler inte utvidgade, bashörnsceller mer eller mindre homogena. Samkönade arter, ofta med sporkapslar. Smaå arter (skott 2–5 cm långa) 3
- Basala celler i bashörnsgrupperna tydligt utvidgade eller uppblåsta, avvikande från de mindre cellerna högre upp. Skildkönade arter, sällan eller aldrig med sporkapslar. Vanligen medelstora arter (skott (2–)3–10 cm långa) 4

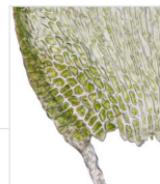

2. Basal alar cells not dilated, alar cells more or less homogeneous. Autoicous, sporophytes common. Small species, shoots 2–5 cm long 3
- Basal alar cells clearly widened or inflated, markedly larger than in upper portion of group. Dioicous, sporophytes rare; in certain species not recorded from Sweden. Mostly medium-sized species, shoots (2–)3–10 cm long 4

3. Blad kraftigt krökta. Bashörnsgrupper kvadratiska eller något avlånga. Celler i bladmitten 4–6,5 µm breda. Sporkapselns lock koniskt.

På kalksten *H. recurvatum*
kalkfläta

- Blad svagt eller måttligt krökta. Bashörnsgrupper tydligt avlånga. Celler i bladmitten 5–8,5 µm breda. Sporkapselns lock med kort spröt.
- På murket trä, trädbasar och kalkfattigt berg..... *H. pallescens*
stubbfläta

3. Leaves strongly curved. Alar groups quadrate or slightly elongate. Median lamina cells 4–6.5 µm wide. Operculum conical. On calcareous rocks *H. recurvatum*
- Leaves slightly to moderately curved. Alar groups clearly elongate. Median lamina cells 5–8.5 µm wide. Operculum shortly rostrate. On rotten wood, tree bases and relatively acid rocks *H. pallescens*

4. Bladkant nästan helt eller i större delen tydligt tillbakaböjd.

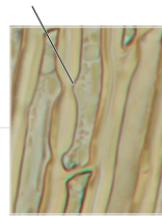
Fjällart..... *H. revolutum*
kantfläta

- Bladkant plan eller på sin höjd tillbakaböjd i bladets nedre fjärdedel 5

4. Leaf margin clearly recurved, almost throughout or for most of its length. Northern mountain species..... *H. revolutum*
- Leaf margin plane or recurved in at most lower 1/4 5

5. Stam ljus, grön eller gul. Bladceller tunn- eller tjockväggiga, utan eller med otydliga porer 6
- Stam mörk, rödbrun. Bladceller tjockväggiga med tydliga porer 10

5. Stem pale, green or yellow. Leaf lamina cells thin-walled or incrassate, not or indistinctly porose 6
- Stem dark, reddish brown. Leaf lamina cells incrassate and distinctly porose 10

6. Pseudoparafyllier breda, vanligen runda eller rundat rektagulära.
Bashörnsceller upp till ca 10 µm
breda, cellerna i bladets mitt
24–50 µm långa.....*H. vaucheri*
maskfläta
- Pseudoparafyllier smalt eller myck-
et smalt triangulära. Bashörnsceller
upp till 12–20 µm breda, åtminsto-
ne en del av cellerna i bladets mitt
mer än 50 µm långa..... 7

6. Pseudoparaphyllia broad,
usually rounded or rounded-rec-
tangular. Alar cells up to c. 10 µm
wide, lamina cells 24–50 µm
long*H. vaucheri*
- Pseudoparaphyllia narrowly or
very narrowly triangular. Alar
cells up to 12–20 µm wide.
At least some lamina cells more
than 50 µm long 7

7. Bladkant otandad, eller tydligt
fintandad nära bladspetsen 8
- Bladkant fintandad ned till blad-
mitten eller längre..... 9

7. Leaf margin entire, or finely
denticulate only near leaf apex 8
- Leaf margin finely denticulate
down to mid-leaf or below 9

8. Blad svagt till kraftigt kröpta nedåt. Bladkant vanligen tydligt fintandad nära bladspetsen. Spor-kapsel oftast krökt med koniskt lock. Kapselväggens längsgående cellväggar något tjockare än de tvärgående. Tandkransar välutvecklade.....

H. cupressiforme
cypressfläta

– Blad mer eller mindre raka och vanligen riktade snett uppåt, åtmistone i delar av skotten. Bladkant otandad eller svagt och otydligt tandad nära bladspetsen. Sporkapsel mer eller mindre rak med sprötförsett lock. Kapselväggens längsgående cellväggar betydligt tjockare än de tvärgående. Tandkransar något reducerade med smala tänder och korta cilier *H. resupinatum*

atlantfläta

8. Leaves slightly or strongly curved towards substrate. Leaf margin usually clearly denticulate near apex. Spore capsule usually curved with a conical operculum. Longitudinal exothelial cell walls slightly thicker than transverse ones. Peristome well developed *H. cupressiforme*
- Leaves more or less straight and usually directed obliquely upwards, at least in some shoot portions. Leaf margin entire or weakly and indistinctly denticulate near apex. Spore capsule more or less straight with a subulate operculum. Longitudinal exothelial cell walls much thicker than transverse ones. Peristome slightly reduced, with narrow teeth and short cilia *H. resupinatum*

9. Späd till medelstor, mattgrön art.
Skott ej plattade och vanligen
oregelbundet fjädergrenade. Blad-
kant tandad ned till bladmitten.
Sporkapsel mer eller mindre rak
och upprätt. Kapsellock med vårtlik
spets. Hela landet *H. andoi*
trädfjäderfläta

- Medelstor, blekgrön art. Skott
oftast tydligt plattade och van-
ligen regelbundet fjädergrenade.
Bladkant tandad nästan till basen.
Sporkapsel krökt, lutande eller
horisontell. Kapsellock utdraget
konformigt. Södra Sverige *H. jutlandicum*
plattfläta

9. Small to medium-sized, dull green
species. Shoots not complanate,
usually irregularly pinnate. Leaf
margin denticulate down to mid-
leaf. Spore capsule more or less
straight and orthotropous. Oper-
culum with a short, mammillate
point. Entire country *H. andoi*
- Medium-sized, pale green
species. Shoots usually distinct-
ly complanate and regularly
pinnate. Leaf margin denticulate
almost down to the base. Spore
capsule curved, homotropous or
orthogonal. Operculum
conical. Southern Sweden *H. jutlandicum*

10. Blad måttligt krökta med triangulärt äggrund bas. Bladkant mer eller mindre tydligt fintandad i övre 25–50 %. Växer på sura underlag

– Blad kraftigt krökta med avlångt äggrund bas. Bladkant helbräddad eller på sin höjd otydligt fintandad.

Växer på kalkrika underlag *H. bambergeri*
guldfläta

H. imponens
praktfläta

10. Leaves moderately curved, with a triangular-ovate base. Leaf margin more or less distinctly denticulate in upper 25–50%. On acid substrates.....

H. imponens

– Leaves strongly curved, with an elongate-ovate base. Leaf margin entire or at most indistinctly and finely denticulate. On calcareous substrates.....

H. bambergeri

11. Stamblad ej eller knappt avsmalnande mot bladfästet. Bladkant vanligen tillbakaböjd i nedre delen, ibland även i övre delen. Bashörnsceller få, ibland otydliga *H. hamulosum*
fjällfläta
- Stamblad tydligt avsmalnande, kraftigt eller svagt rundade mot bladfästet. Bladkant plan. Bashörnsceller tydligt avvikande, bildande tydliga bashörnsgrupper 12

11. Stem leaves not or barely constricted towards insertion. Leaf margin usually recurved below, sometimes also above. Alar cells few and sometimes poorly differentiated..... *H. hamulosum*
- Stem leaves clearly narrowed and slightly or distinctly rounded towards insertion. Leaf margin plane. Alar cells forming distinct alar groups 12

12. Skott vanligen 2–6 cm långa.
Stamblad äggrunda eller triangu-
lärt äggrunda, svagt insnörda vid
bladfästet. Nedre bashörnseller
plötsligt och kraftigt uppblåsta
nedanför små, mer eller mindre
kvadratiska celler *H. callichroum*
dunfläta

– Skott upp till 3,5 cm långa. Stam-
blad rundat hjärtliga till rektang-
ulärt äggrunda, distinkt insnörda
mot bladfästet. Bashörnseller
gradvis större mot bladbasen *H. holmenii*
nordfläta

12. Shoots usually 2–6 cm long. Stem
leaves ovate or triangular-ovate,
slightly constricted at insertion.
Lower alar cells suddenly and
strongly inflated below the small,
more or less quadrate upper alar
cells..... *H. callichroum*
- Shoots up to 3.5 cm long.
Stem leaves rounded-cordate
to rectangular-ovate, distinctly
constricted at insertion. Alar cells
gradually larger towards
insertion *H. holmenii*